

Förvillare startar tidskrift

VoF:s ordförande **Jesper Jerkert** har tittat igenom några nummer av en ny tidskrift.

DOCENT OLLE JOHANSSON, Karolinska Institutet, utsågs till Årets förvillare 2004 av Vetenskap och Folkbildning. Han har under lång tid spridit omotiverade varningar för elektromagnetiska fält i allmänhet, mobiltelefoner och TV-utsändningar i synnerhet. Han har sökt backa upp varningarna med egen forskning av utomordentligt låg kvalitet. Själv har jag flitigt använt en Johansson-artikel som diskussionsunderlag vid seminarier om vetenskaplig metod ("Malignant melanoma of the skin – not a sunshine story!", *Medical Science Monitor* 10, 2004, s. CR336-340). Jag funderar dock på att överge den, eftersom många studenter ansett den vara för lätt att genomskåda.

En ny tidskrift på området elektromagnetiska fält och hälsa har just dragits igång, *European Biology and Bioelectromagnetics*. Olle Johansson är förstanamnet i redaktions-

kommittén. Tidskriften finns endast på nätet (www.ebab.eu.com) och har hittills kommit ut i fem nummer. Här finns flera artiklar värda att relatera.

Roger Taylor har skrivit "A gentle introduction to quantum biology". Han inleder avsnittet om atomens energinivåer med analogipåståendet "To get higher notes in music you need more energy", vilket är fel. Artikeln mynnar ut i vådliga spekulationer om minnet hos vatten (med obligatoriska hänvisningar till fransmannen Jacques Benvenistes grundligt vederlagda experiment), om kvantmedicin och om "subtila energier", som bland annat sägs ligga bakom rutgängeriet. Taylor meddelar också att det finns starka belägg för paranormala fenomenens existens.

Roger W. Coghill skriver att magnetarmband minskar reumatisk smärta. Om man tittar närmare på studien så finner man att slutsatsen är alldeles obefogad. Försökspersonerna har delats i två grupper, där den ena fått bära armband med starka permanentmagneter och den andra fått bära armband med svagare magneter. Effekten var störst på den senare gruppen, men det undviker Coghill att kommentera. Det statistiskt signifikanta resultat som Coghill rapporterar är att smärtan minskar mer i kroppsdelar som sitter nära armbandet (arm, hand, handled) än i mer avlägsna kroppsdelar. Detta kan förstås förklaras av förväntanseffekter. Coghill kallar studien "dubbelblind", vilket den alls inte är med avseende på den testade hypotesen.

Olle Johansson och Örjan Hallberg bidrar med artikeln "Alzheimer mortality – why does it increase so fast in sparsely populated areas?". Den är på typiskt Johansson-manér en ren korrelationsstudie. Författarna finner att

dödligheten i Alzheimer i Sverige ökat mer på landsbygden än i tätbefolkade områden. Orsaken föreslås vara att mobiltelefoner på landsbygden måste sända kraftigare signaler än telefoner i tätort. Några relevanta argument för ett sådant orsakssamband presenteras inte.

Tony Fleming skriver om "självältteori" (self-field theory, SFT), som han har hittat på. Artikeln slutar: "Före SFT har ingen enskild matematisk teori kunnat behandla det mycket stora och det mycket lilla. SFT ser bortom kvantonoggrannhetens dimma, osäkerhetsprincipen, och gör det möjligt att se fysiska och biofysiska processer klarare än förut." När jag sökt på nätet har jag funnit att denne Fleming också ägnar sig åt homeopatiska spekulationer och att bortförklara kol-14-dateringen av den s.k. Turin-svepningen.

Kort sagt: *European Biology and Bioelectromagnetics* verkar utvecklas till organ för vetenskapliga haverister. En del personer som utsetts till Årets förvillare besinnar sig fortsättningsvis. Andra pristagare reagerar med att intensifiera och bredda den pseudovetenskapliga verksamheten. Olle Johansson tillhör den senare kategorin.